

KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Sierpnia. — Rok 1838.
Niedziela.

№ 213.

Jutro, Ś. Hipolit.
Wsch: słońce g. 4, mi: 45; zach: g. 7, m. 15.

N. PAN raczył najłaskawiej przyjąć dedykacją Oratorjum utworu Józefa *Elsnera* b. Rektora b. Konserwatorjum muzycznego Warsz. Jest to dzieło, które po 3 kroć w Warszawie w kościele Ewang: na korzyść nieszczęśliwych było wykonane. — Przez postanowienia Rady Admini: przeniesiony b. Pułko: *Paczyński* p. o. Prezydenta m. Lublina, na takiż urząd do m. Częstochowy; mianowany Sztabs-kapitan *Toll* b. Pomocnik Naczelnika wojen: gub: Lubel; pełniącym obowiązki Prezydenta m. Lublina; przeznaczony Pisarz Tryb: cy: gub: Podla: Jan *Rożycki* na Zastępcę Assesora; a Assesor *Zgórski* Ant: na Zastępcę Pisarza tegoż Trybunału. — *Rada Lekarska*. Podaje do wiadomości public: iż wskutku złożonego całokursowego egzaminu, przyznany został P. *Xaweremu Hube* stopień Doktora medyc; i P. *Janowi Gronau* stopień Lekarza kla. 3ej. Prezydujący, Radca Kolegjalny *Czetyrkin*. G. *Buczyński* Sekr: Rady. — U Optyka M. O. *Bachmana* na Podwalu Nr 522, dostać można na każde zamówienie szkielec ocznych z kryształu skalistego (*crystal de roche*), bez szkazy i najpiękniejszej wody. Okulary takowe te ważne przynoszą korzyści: 1) że przedmioty jasniej wydadzą; 2) że nigdy zrysowaniu lub wytarciu nie ulegną, i dla tego nie potrzebują tak iak szklane być zmieniane; 3) że w dobruaniu takich okularów nikt się nie zawiedzie, gdyż nigdzie na składach i u roznoszących po ulicach nie znajdą się do nabycia, ale li tylko w Szlifierni Optyka *Bachmana*, stosownie do jakości do każdego oka wyrabiane bywają, z kądem na żaden handel lub w kommis nie wychodzą. Że zaś zdarzają się przypadki, iż gdzie indziej szkła oczne ze szkła szlifowane, sprzedawane bywają za okulary z kryształu skalistego; tedy każdy nabywający okulary takowe ze Szlifierni Optyka *Bachmana*, mocen jest zasię-

gnąć zdania znawców, a mianowicie Jubilerów, Sztycharzów i Szlifiierzów kamieni; przezco też tem więcej powoźmie zaufania do Optyka, którego rzetelność w usługach Przes: Publiczności żadnym nieprawym zyskiem z drogi prawdy sprowadzić się nie da. — W składzie książek *Ciechanowskiego*, obok kolumny *Zygmunta*, dostać można świeżo z druku wysłanego dziełka: *O przybliżonem podobieństwie wygrania; z wykryciem niezawodnych sposobów wygrywania na loterji liczbowej*. Autor tego dziełka zapatrując się na loterję liczbową, wcale z niego stanowiska, niż dotąd w tym przedmiocie pisano, nie spuszcza się na los szczęścia, ale wygraną uzasadnia, na samem tylko wyrachowaniu. Cena zł. 1. — Mając zamiar na rok przyszły wydać *Kalendarzyk Informacyjny*, który przez 2 lata poprzednie, skwapliwie został rozkopianym, mam zaszczyt wezwać niniejszem, aby osoby tak nauki, sztuki iako też przemysł krajowy zaszczycające, raczyły wcześniej swo adressy nadsyłać. Opierając bowiem wiadomości w *Kalendarzyku* umieszczone na raportach urzędowych, nie inaczej będą mogły zmienić adressu, aż osoba sama interesowana o zmianie takowego mnie ostrzeże. *J. Kaczanowski*. — *Ulepszone Apparaty do kąpieli kroplistej*. Gdy przy używaniu 2ch lub więcej rur do wytrysku wody, mimo spuszczonech drzwi szafy cokolwiek wody na podłogę czasem się rozpryskiwa, fabryka C. F. *Mintera* pragnąc tę niedogodność zupełnie usunąć, urządziła *Apparaty z klappami rozkładającymi się na bohi drzwi*. Dodatek ten znacznie podwyższający dogodność *Apparatów*, równie iak wiele innych stopniowych ulepszeń, fabryka do *apparatów* o 2ch lub więcej rurach dostarcza bez podwyższenia ceny, do *apparatów* zaś o jednej rurze za umiarkowanym wynagrodzeniem. Osoby któ-

re dawniejsze szafy posiadają, mogą osobno nabyć klappy i codziennie widzieć takowe w składzie fabryki przy rogu ulicy Sto-Krzyżkiej i Placu Dzieciątka Jezus. — Onegdaj żyć przestał w 68 roku życia swojego Staroz: Mordka Jakob *Winjaver*, Właściciel kilku kamienic w Warszawie. Zaczawszy temu blisko pół wieku zawód przemysłowy z sumką szczupłą, i pragnąc zabezpieczyć sobie spokojność sumienia i serca, która czasem przez przypadek mimowolnie może być nadwergężoną, ślubował, że nigdy nie będzie dłużnikiem, że własnym groszem mozołnie i pocziwie na utrzymanie rodziny chce pracować. Pobłogosławiła Opatrzność temu przedsięwzięciu i ciągłemu postępowaniu w drodze cnoty, równie zamożnością, jako też szczęśliwem i szacunku godnem potomstwem. Zmarły *Winjaver*, prócz bogobojności, wzorowego we wszystkim uniarkowania i rzadkiej łagodności charakteru, posiadał tyle prawdziwej rozwagi i doświadczenia, że ci wszyscy którzy go z bliska znali, w każdym przypadku zasięgali jego rady. On zaś miał ten szczególny dar, że obok rady pociechę, obok napomnienia nawet, błogą udzielał nadzieję. Zostawił 148 dzieci, wnuków, prawnuków, zięciów, synowych. T. — Na ostatnich Targach War: płacono za korzec Żyta zł. 18 gr. 16. Pszenicy zł. 29 gr. 3. Grochu polnego zł. 22 gr. 2, cukrowego zł. 26 gr. 5, fasoli zł. 31 gr. 5. Gryki zł. 10. Jęczmienia zł. 9 gr. 29. Owsa zł. 9 gr. 20. Kartofli zł. 6. Siana furę jednokonną zł. od 9 do 15, parokonną zł. od 18 do 24. Słomy furę zł. od 7 do 12. Okowity 10 próby z podatkiem, garniec zł. 5 gr. 15. Wół dobry dukatów 14, średni II, lichy 8. Cielę zł. 20. Baran zł. 10. Wieprz dobry zł. 102, średni 78, lichy 54. — W upłynionym tygodniu na giełdzie naszej, kurs wexli małego doznał niżenia; spadły także i listy zastawne o ćwierć od 100, co wstecznym kursom na giełdach zagranicznych przypisać należy. (W. H.) — Wczoraj w wielkim Teatrze przywołani: po

Teresie, JPP. *Werowski*, *Kudlicz* i *J. Panna Dobrzańska*; po *Poliszynelu*, JP. *Karel*, *J. P. ni Turczynowicz*, *J. Panny Gwozdecka* i *Balcer*, tudzież JP. *Morys*, którego układu tańca i grupy z ciągłemi oklaskami przyjmowano. — Z *Łowicza*. Dnia 24 z. m. odbył się egzamen roczny uczniów szkoły elementarnej wyznania ewanuelic: w obec W. Alex: de *Grottenhielm* Pułkownika Komendanta placu, W. Inspektora szkoły obwodo; Członków kolegium kościelnego i innych osób. Uczniowie pisywali się z języków rossyjskiego, polskiego i niemieckiego, z śpiewu kościelnego, arytmetyki, niemniej kalligrafji i rysunków; szczególnie wzdzięczność w kształceniu swych dzieci winno towarzystwo szkolne P. Józ: *Przewłockiemu* Nauczycielowi szkoły obwodo; który bezpłatnie wykładał w tej szkole w 2 godz: na tydzień język rossyj; w którym uczniowie znaczny postęp uczynili. Za tak bezprzykładną interesowność szanownemu mężowi temu winną wzdzięczność oświadcza się niniejszem. X. *Schwarz* Opiekun szkoły. — W *Płocku* w drukarni Karola *Kuliga*, wyszedł tom 2gi dzieła *Nowy zbiór poezji, A. Załzarskiego*; Isay zaś poprzednio. Oba tomy są do nabycia w Warszawie w *Biurze Informacyjnem* na Krakow: przed: Nr 415, albo pojedynczo za cenę sklepową zł. 10, albo w większej ilości, za odstępniem przyzwoitego rabatu. Także u samego wydawcy w *Płocku*. — Towarzystwo sceniczne od parę tygodni bawiące publiczność w *Radomiu*, tak jest zadowolone z terażniejszego pobytu, że dotąd nie wyjechało do *Buska*, gdzie liczne grono szukających polepszenia zdrowia oczekiwało zabawy. Niemcy. — *Hrabia Demidow* i w roku bieżącym w dzień urodzin Króla *Pruskiego* darował 3000 zł. dla ubogich w *Berlinie*. — Posel *Ces: Ross:* przy dworze tureckim P. *Buteniew* przybył do *Wiednia*. — *Wjazd Cesarza Austrjackiego do Insbruku*, miał się odbyć 9go b. m. — *Król Sashi* w towarzystwie

Xcia Jana 4go b. m. wyjechał do *Cieplic*, z odwiedzinami N. CESARZA Ross. — W. Xżę CESARZEWICZ Następca tronu Ross: raczył obdarzyć kosztownym pierścieniem brylantowym, Professora *Heeren* w *Getyndze*, którego dzieci używał przy uczeniu się historii. Cesarzewicz pozwiedzeniu osobliwości w *Frankforcie n. M.*, wyjechał z tego miasta.

Anglja. — Nie wiadomo jeszcze kiedy Parlament będzie odroczoney. — Xiążę *Palmella* 30 w. m. miał pożegnawcze posłuchanie u Ministrów. — Na zgromadzenie angielskich uczonych w *Newkastle*, zapisało się już 600 członków, a sposobem subskrypcji zebrano 92,000 zł. Przy tej okoliczności chcą także urządzać wystawę przedmiotów przemysłowych.

Hiszpanja. — *Marotto* kazał rozstrzelać 15 osób, które były w związku z *Esparterem* w celu oddania *Estelli* w jego ręce. — *Espartero* miał niebezpiecznie zachorować. — *Kabrera* także odkrył spisek w swojej armji, i hersztów surowo ukarał. — Baron *de Meer* miał zająć *Salong.* — Gubernator wojskowy w *Madrycie* podał się do dymisji.

Francja. — Wiarogodne osoby zapewniają, że Marszałek *Sult* przywiózł ważne plany z Londynu. — Król zwiedzając fabryki w *Scwr*, zamówił szyby ze szkła malowanego, dla miejscowego kościoła. Kościół ten jest jednym z najstarszych we Francji, gdyż istnieje od 12go wieku. — Ina prowincji obchodzono uroczystości lipcowe. — Baron *J. Rotszyld* udając się do wód pirynejkich, przybył do *Bordo.* — Zapewniają, że hiszpański Generał *Alawa* będzie mianowany Posłem w *Paryżu*, a Hrabia *Toréno* Posłem w *Londynie.* — Król 1 b. m. przyjmował w *Neilli* powinszowania wielu osób znakomitych, z powodu narodzenia się wnuka. — Marszałek *Sult* dnia 1go bież. miesią: późno w nocy przyjechał do swojego pałacu w *Paryżu*, i zaraz nazajutrz miał posłuchanie u Króla. — Kapitan *Durwil*, Dowódca wyprawy ku biegunowi północnemu, doniósł, że

po długich trudach między lodówkami, zawinął do portu chilijskiego *Conception*; skorbut grassnie między ludnością; wkrótce wyprawa odplynie dalej.

Rozmaitości. — Lekarz francuzki *Warnje* tak opisuie rodzinę *Abdel Kadera*: *Zora* matka Emira uważana jest za świętą u Arabów; co u Mahometanów nadzwyczajnym jest zaszczytem. Podeszła ta Niewiasta posiada zastanawiającą czystość i spokojność umysłu. Zna wszelkie stosunki kraju, stosunki iej syna względem Chrześcijan, i bynajmniej nie czuje dla drugich ślepej, fanatycznej nienawiści. *Abdel Kader* postępując za przykładem swojego ojca i innych znakomitych Arabów (choć Koran wielożęństwa dozwala), ma jednak tylko jedną żonę, stynącą z wdzięków, przywiązania do swoich dzieci i życia poświęconego iedynie swojej rodzinie. Mażonek szanuje ją, lecz nie okazuje dla niej tklivości. Już wielekroć zaproponowano mu związki z córkami naczelników najmniejszych pokoleń, *Abdel Kader* odmówił. Emir ten surowe kary przepisał za niewiarę małżeńską. Jego syn umarł r. 1837 w 4tym roku życia, teraz ma 2 córki, iedna ma rok, druga już wychodzi z wieku dzieciennego. — W *Wenecji* istnieje teatr nazwiskiem *Malibran*, ale z początku inaczej się nazywał. *Marja Malibran* nkończyszwy szereg ról gościnnych w teatrze *Fenicze*, miała już *Wenecję* opuścić, wtem dowiedziała się, że nieiaki *Gallo* Właściciel teatru drugiego rzędu, był bliskim bankructwa. Natychmiast postanowiła widowiskiem nadzwyczajnem biednemu dopomóc; chociaż śpiewaczki i muzycy byli mierni, pracowała iednak wyuczaniem ich opery, sama dyrygowała orkiestrą: aż w tydzień wszystko zostało skończone. Oznaczono dzień widowiska, a Publiczność *wencka*, która była w obawie więcęj nie słyszyć ulubionej artystki, dowiedziała się z rozkoszą, że ieszcze raz wystąpi wroli *Lunatyczki*. Już przed południem tłumy śpieszyły do teatru, wieczorem wszystkie miejsca były napełnione.

Gallo potrzebował 14,000 fr., a dochód wieczeru przyniósł tylko 10,000 fr., otóż Marja Malibran z własnej szkatuły resztę dołożyła. Od tego czasu teatr Gallo nazywa się Malibran. — Zarozumiął autor zaprowadził przyjaciela do teatru na przedstawienie swojej sztuki. Przyjaciel z nudów ledwo nie zasnął; w końcu pyta go autor: „Powiedz szczerze, co ci się najlepiej w mojej sztuce podobało?” „Antrakty“, była dobroduszną odpowiedź. — Amator wioła zachorował na wodną puchlinę. „To wszystko za wino“ rzekł Lekarz do pacjenta. „O niego dziwi kupcy, zawołał drugi, ja im płacidem za wino, a oni mnie wodą częstowali!“ — Kilku mądrych Anglików zwiedzających celniejsze kraje Europy, postanowiło mieszkając tylko w takich oberżach, których gospodarze są grubjanie! W tych dniach Oberżysta pod złotym bocianem w *Wiseneke* ogłosił w gazetach, że zaieżdżający do niego goście doznają niezawodnie obchodzenia się grubjańskiego!

Wyczytawszy z piśm publi: o dawanu nauki, miary i kroju rozmiarom ieometrycznym wszelkiego rodzaju Sukien Damskich, przez Panią Teklę Hirosz, w Warszawie w Ryнку nowego miasta pod Nr 316 zamieszkałą, posyłałam do niej na lekcje moją Córkę, która nad spodziewanie moje jeszcze w krótszym czasie godzin 18 przez Panią Hirosz do nauki oznaczonych, wydoskonaloną została tak dalece, że teraz nie tylko sobie, lecz mnie i siostróm stała się w robieniu Sukien nader użyteczną, a że ta umiejętność jest dla każdej kobiety przywoitem i wiele korzystnem zatrudnieniem, więc poczytuję za miły obowiązek Pani Tekli Hirosz publiczne podziękowanie moje złożyć. *Oliżewska* Wdowa po zmarłym Urzędniku w Warszawie, pod Nr 2374 przy ulicy Zielnej zamieszkała.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Moszczyński Stani: Dzie: z Gurzka; Chrzanowski Adam Dzie: z Tynicy; Sadekowski Mich: Dzie: z Bukowna; Michalski Józ: Dzie: z Domaszyc; Dysterlow Jgn: Dzie: z Słubicy; Komornicki Kaz: Dzie: z Gub: Wołyńskiej; Sowan (Sawvan) Doktor medycyny z Niemiec; Dobrowolski Xaw: Dzie: z Krępy.

DONIESIENIA.

Przybyły z Pruss *Antoni Krainewski*, posiadający dokładnie znajomość zarządzania *GORZELNIA*, po-

dług nowego systematu na sposób zagraniczny praktykowanego; życzy objąć takowe obowiązki. Wiadomość powyższą można przy ulicy Chłodnej pod Nr 927 lit: A.

Tyez się Legitymacji Szlachectwa Dziedzicznego. Mając Summariusze w zbiorze moim z 2ch przeszło zeszłych wieków pod alfabet zebrane, któremi dla kilkutyśięcy Obywateli Szlachty Dziedzicznej przysłużyć się do wylegitymowania jestem w stanie, zawiadomiam Szanowną Publiczność, że nie tylko całości Dziedzictwa dla Familji wskażę Dowody, ale i w zastąpieniu Metryk, Donacje, Sprzedaże dóbr, Zastawy, Wydzierżawienia, Działy, Dekrety, Graniczniki, Przywileje rozmaitego dygnitarstwa, Przywileje dla miast przez dawnych Królów Polskich nadane, Testamenty, Zapisy, Dożywocia wskazujące łączenie pochodzenia familji jednej od drugiej z lat, foljum, oraz gdzie takowe wyiętemi być mogą każdego momentu i w ciągu 24 godzin objawione żądającemu być mogą. Akta wskazać się mające dotyczyć różnych Powiatów dawnego Królestwa Polskiego, aż po Okupację pruską, czyli po r. 1794. — *Polikamp Kozerski*, w Hotelu Polskim w Warszawie w stacji Nr 12 oznaczonej, Publiczność zawiadamiający.

W Dobrach Wilanowskich pod Warszawą, są do wydzierżawienia 2 **KARCZMY**, z których jedna zaizjedna, oraz jest do sprzedania **CHMIEL** ogrodowy na tykach. Wiadomość na miejscu u podpisanego Rządzący. *Pancer.*

MACIOR krwi czystej saskiej sztuk 250, mających po lat 5 najwięcej, jest do sprzedania z Oweznarni wsi Rybna, w gubernji Mazowieckiej, obwodzie Gostyńskim, za Sochaczewem.

Dziś rano ciepła stopni 11. Wczoraj w południe 15. **TEATR WIELKI.** Dziś 52 raz *Zampa*. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Dziś *Kwarantanna*. 4 raz *Syn za Ojca*. 3 raz *Godzina matniśniwa*. — *Jutro Lunatyczka*. 25 raz *Zachod słońca*.

ORKIESTRA HERMANA, dziś w Królikarni; w razie niepogody, zaś Orkiestra na Wiejskiej Kawie w Oranżerji. *Jutro na Foxalu*.

Jutro w handlu Matewskiego przy ulicy Bednarskiej, na ŚNIADANIE: Bigos hultaj; Schab z buracz; Mostek cielę; z roż; Kotlet woł; Befszytk; na **OLACJA:** Potrawa z pulard; Kotlety cielę; i Kaczka.